

WAGNERIANA CATALANA Nº 41 ANY 2014

TEMA 3.9: PARSIFAL

TÍTOL: **COMMEMORACIÓ DE L'ESTRENA DE PARSIFAL AL LICEU**

AUTOR: *Maria Mercè Guix*

Hi ha dies de l'any en què el que faràs és ben previsible. De fet gairebé tots. Però em vinc a referir a determinats festius en què el menú i qui s'asseurà a taula ja està en el guió, des de fa molt de temps. Nadal en família i amics, la nit de Cap d'Any amb amics i bevent xampany, esperant les campanades. Però, i si en lloc de campanades, fossin campanes?. Les del Grial per ser exactes.

Ahir a la nit, dia 31 de desembre de 2013, a les 11 de la nit va fer cent anys que el Parsifal es va estrenar per primer cop fora de Bayreuth, de manera legal, al Liceu. Tots ho sabem. Però ho hem commemorat?

Sembla ser que es farà una cosa estrambòtica al Liceu al mes de gener, però no volia dir això, sinó si hem fet algun acte com cal.

Vaig proposar a diversos amics juntar-nos a casa i veure el *Parsifal*, a l'hora i el dia de l'efemèride per commemorar-ho.

Però està clar que el que ha canviat, molt i massa és el públic.

A banda de qui ja tenia un compromís previ o família no wagneriana, el que pot provocar conseqüències no desitjades, les dues excuses menys consistentes que en van donar van ser: "*acabarem molt tard*" o "*no és una obra adequada a la nit de Cap d'Any*".

Anem a la primera. Si, vaig acabar cap a les 3 de la matinada, que no és cap hora per una nit de revetlla i, en part, perquè vaig fer un primer entreacte llarg, ja que tinc la família a Canàries i ens vàrem felicitar l'Any Nou. També el vaig aprofitar per menjar els torrons.

En el segon entreacte em vaig entretenir amb els bombons que la pastisseria Vives havia fet per commemorar el bicentenari. A mi sempre m'han

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
[Http://www.associaciowagneriana.com](http://www.associaciowagneriana.com) info@associaciowagneriana.com

agradat els entreactes llargs, per pensar i assaborir el que has vist, però es poden escorçar.

La segona objecció, per ser l'única wagneriana, val la pena rebatre-la amb consideració.

És cert, *Parsifal* el tenim lligat al Divendres Sant. De fet, molts wagnerians ens l'escoltem aquell dia i pensem: "*segur que hi ha algú en algun lloc del planeta que també ho està fent*" Però, crec que l'actitud de cada un és al marge de la circumstància del dia que estiguem. Els petards de fora casa només els vaig sentir en el primer entreacte i un tardà al començament del segon acte, que va ser com un soroll de trànsit. Ahir, a més, es tractava de celebrar un esdeveniment cultural i social, ja que aquella nit de fa 100 anys, bé que es va omplir el Liceu i estic segur que hi van anar amb menys rigidesa i complicacions intel·lectuals que les que ara em permeten fer o deixar de fer les coses.

Per tot això, ahir, sola, cap a les 8 del vespre estava disposada a passar l'última vetllada de l'any de forma ben inusual. Vestida bé, com per anar al Liceu o al Met, vaig encendre les espelmes del menjador i les llums del pessebre i en una taula ben parada i guarnida, vaig començar cap a quarts de nou, un sopar lleuger (si es compara amb els habituals en aquestes dates) i així a les 10 en punt, apagava les llums del pessebre i mentre les espelmes anaven consumint-se, començava a fruit del *Parsifal* gravat al Met en el 1993 (fa 20 anys justos). L'hora d'inici no és un caprici, sinó que en el 1913 teníem l'horari de Greenwich i per tant era el moment en què es feien els 100 anys justos de què les notes del preludi van sonar per primer cop en el Liceu, omplint els cors dels que hi eren.

En la primavera del 2006 vaig assistir a una representació de *Parsifal* al Met amb la mateixa producció del DVD, i ahir em vaig meravellar de com Bryan Large, el realitzador de la gravació, era capaç de ressaltar detalls, sobretot en les expressions dels cantants quan no canten: els patges del Grial que senyalen a Gurnemanz en el primer acte, quan està pregant; la cara de Parsifal durant la cerimònia que oficia Amfortas; la de Kundry en diversos moments del

primer i tercer acte. És com assistir a una representació amb decorats diferents, ja que la filmació està pensada per l'espectador que ho veu a través de la pantalla i no pel que ho veu en directe, que es fixa en altres coses.

D'aquesta producció, esplèndida en tots els seus aspectes, destaca la interpretació sigfridiana que fa Siegfried Jerusalem , l'últim heldentenor. La composició que fa del personatge, en el primer i segon acte és la de l'heroi de l'Anell, exceptuant l'expressió de la cara, que ens transmet que passarà quelcom, que a Siegfried no li arriba per ell mateix.

Del repartiment del 2006, que era també fabulós, destacava René Pappé com a Gurnemanz, que serà, crec, el Gurnemanz del s. XXI, si considerem a Hans Sotin el del s. XX. Kundry és Waltraud Meir a la gravació i a qui vaig veure en directa. És la Kundry.

Amb 13 anys de diferència, entre la gravació del 1993 i la primavera del 2006, la seva interpretació és magistral.

Com veieu, no em vaig adormir, en cap moment em vaig sentir fatigada, al contrari vaig gaudir de cada instant, descobrint-los de nou, com si fos fa 100 anys, perquè la grandesa dels grans mestres, és que sempre és com una estrena quan veus una representació de les seves obres, sempre és nou i meravellós.

Us recomano, que si enguany no ho heu fet, l'any vinent us ho proposeu: serà el 101 aniversari, que també és mont rodó.